

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ з дисципліни «Комплексне проектування розвитку громад»

для студентів 1 курсу 2 семестру ІБЕІТ

Рівень вищої освіти - другий (магістр)

Спеціальність – 281 «Публічне управління та адміністрування»

Викладач – Липинська О.А.

Самостійна робота є основним засобом засвоєння студентом навчального матеріалу в час, вільний від обов'язкових навчальних занять. Співвідношення обсягів аудиторних занять та самостійної роботи визначається навчальним планом підготовки бакалаврів спеціальності 281 – публічне управління та адміністрування з урахуванням специфіки і змісту дисципліни, її місця, значення і дидактичної мети в реалізації освітньо-професійної програми, а також питомої ваги в навчальному процесі практичних занять. Розподіл годин самостійної роботи студентів за видами робіт приведений в табл. 1.

Таблиця 1 – Розподіл годин самостійної роботи студента

№	Зміст роботи	Кількість годин
1	Самостійне опрацювання теоретичного матеріалу	30
2	Підготовка до лабораторних занять	30
3	Виконання індивідуального завдання (КР)	30
4	Підготовка до екзамену	30
	Разом	120

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ при підготовці до лекційних занять:

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Шляхи та підходи до добровільного створення об'єднаних територіальних громад

Тема1. Передумови добровільного створення об'єднаних територіальних громад

1. Формування складових сталого розвитку.
2. Ключові принципи та підходи в практиці планування місцевого розвитку.
3. Основні компетенції, цілі та інструменти планування розвитку громад.
4. Інструменти планування розвитку: центри послуг для бізнесу, бізнес інкубатори, індустріальні парки.

Тема 2. Вплив глобалізації на планування розвитку громад

1. Глобалізація . на рівні громади та місцевий розвиток
2. Формула нового економічного розвитку = глобалізація + локалізація
3. Території економічного занепаду є наслідком процесів локалізації.
4. Глобалізація і локалізація як синхронні процеси.

Тема 3 Інноваційні підходи в залученні громади до процесів планування місцевого розвитку

1. Залучення громади та участь зацікавлених сторін.
2. Форсайт як спосіб планування розвитку із залученням представників громади
3. «Таун хол мітинг» – міське зібрання для колективної участі громади.
4. Залучення громади до участі – шлях до доброго врядування

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2 Оцінка та планування щодо розвитку громади

Тема 4. Методологія стратегічного планування

1. Моніторинг та оцінювання як планувальний етап.
2. Процес стратегічного планування розвитку громади.
3. Планування власного розвитку
4. Способи «управління» методом «засипання ям».

Тема 5 Стратегічне планування розвитку громади

1. Матриця аналізу SWOT/TOWS.
2. Ознаки успішної стратегії
3. Методи розробки стратегій розвитку громад
4. Зміст та наповнення етапів розробки стратегічного плану

Тема 6. Моніторинг та оцінка в стратегічному плануванні

1. Зміст моніторингу та оцінки.
2. Гармонограма моніторингу та оцінки планів стратегії розвитку громади.
3. Моніторинг як система спостереження
4. АСМС як інструмент моніторингу та оцінки розвитку громади

Тема 7. Планування просторового розвитку

1. Базисні аспекти просторового планування розвитку міст
2. Вимоги до зонування території
3. Регламентація просторового розвитку міст у документах міжнародних організацій
4. Світові тенденції та практика просторового розвитку міст та міських агломерацій
5. Сучасна урбаністика та тренди розвитку міст

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. Нормативне і методичне забезпечення України та досвід регіонального розвитку громад в Європі

Тема 8. Стратегічне планування у громаді в контексті зміни підходів до регіонального розвитку в Європі та Україні.

1. Європейські підходи.
2. Український регіон з Європейської точки зору .
3. Традиційна регіональна політика та сучасна українська політика .
4. Підходи до використання коштів ДФРР на розвиток інфраструктури об'єднаних територіальних громад.

Тема 9. Нормативне і методичне забезпечення стратегічного та просторового планування

1. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні»
2. Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності».

3. Закон України «Про засади державної регіональної політики
4. Порядок використання коштів державного фонду регіонального розвитку, затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 18 березня 2015 р. № 196 «Деякі питання державного фонду регіонального розвитку».
5. Постанова № 196 Міністерством регіонального розвитку видано наказ від 24.04.2015 № 80 6 «Питання підготовки, оцінки та відбору інвестиційних програм

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4. Розробки проектів інфраструктурного розвитку
Тема 10. Діагностика стану територіальної громади як основа планування її розвитку

1. Профіль територіальної громади,.
2. Аналіз можливостей середовища
3. SWOT-аналіз та його застосування. роль pestle аналізу
4. Аналіз а-в-с чи swot

Тема 11 Інформаційно-методичні матеріали щодо розробки проектів інфраструктурного розвитку з фінансуванням за рахунок субвенції з державного бюджету

1. Нормативно-Правове Забезпечення.
2. Порядок реєстрації проектів інфраструктурного розвитку ОТГ з фінансуванням за рахунок коштів субвенції з державного бюджету, поданих на погодження.
3. Порядок розгляду та погодження проектів інфраструктурного розвитку ОТГ з фінансуванням за рахунок коштів цільової субвенції з державного бюджету.

Тема 12 Підготовка проектів до державного фонду регіонального розвитку

1. Основні складові проекту
2. План-графік реалізації заходів проекту.
3. Очікувані результати проекту.
4. Інновації проекту.
5. Бюджет Проекту.

Тема 13 Стандартизована форма проектної заявки та інструкція стосовно її заповнення

1. Зміст проектної заявки
2. Бюджет проекту
3. Інформація щодо партнерів за проектом
4. Резюме виконавців
5. Протокол про наміри спільної реалізації проекту

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ
при підготовці до лабораторних занять

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Шляхи та підходи до добровільного створення об'єднаних територіальних громад

- Завдання 1. Проаналізувати основні характеристики моніторингу та оцінки.
Завдання 2. Вивчити види та способи проведення моніторингу

Завдання 3. Аналізувати сильні та слабкі сторони автоматизованої системи муніципальної статистики

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Оцінка та планування щодо розвитку громади

Завдання 1. Встановити взаємозв'язок стратегічних і генеральних планів міст з регіональним розвитком

Завдання 2. Втвчити регламентація просторового розвитку міст у документах міжнародних організацій

Завдання 3. Зробити аналіз світові тенденції та практика просторового розвитку міст та міських агломерацій..

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3 Нормативне і методичне забезпечення України та досвід регіонального розвитку громад в Європі

Завдання 1. Провести порівняльний аналіз стратегічних і генеральних планів міст з регіональним розвитком

Завдання 2. Проаналізувати світові тенденції та практика просторового розвитку міст та міських агломерацій

Завдання 3. Вивчення документів міжнародних організацій що регламентують просторовий розвиток міст

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4. Розробки проектів інфраструктурного розвитку

Завдання 1. 1. Вивчити повноваження органів та посадових осіб місцевого самоврядування визначаються Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні»

Завдання 2. Зробити аналіз Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності»

Завдання 3. Проаналізуйте Закон України «Про засади державної регіональної політики»

Завдання 4. Зробити аналіз складових проектної заяви

Завдання 5. Проаналізувати інструкцію щодо заповнення проектної заяви.

Завдання 6. Вивчити приклади заповнення проектної заявки та заповнити окремі елементи самостійно

КР (курсова робота) – індивідуальне завдання, що передбачає вирішення конкретної практичної навчальної задачі комплексне проектування розвитку громад з використанням відомого, а також (або) самостійно вивченого теоретичного матеріалу. Громаду на прикладі якої робляться проектування студент вибирає самостійно. Основну частину КР складають розрахунки, які можуть супроводжуватися ілюстративним матеріалом: графіками, векторними діаграмами, гістограмами тощо. Перший розділ окреслює загальну характеристику розглядаємої громади, висвітлюючи її особливості та законодавство що регламентує її діяльність. Другий розділ висвітлює можливі перспективи розвитку окремо розглядаємої громади.

У процесі роботи над курсовою роботою студенти вдосконалюють і розвивають такі **навички та вміння**:

- самостійно обґрунтовувати актуальність обраної проблеми;
- здійснювати пошук і добір потрібної наукової інформації, працювати з джерелами, присвяченою питанням комплексного проектування розвитку громад;
- аналізувати практичну діяльність громад, осмислювати історичний досвід регіональної громади та регіонального розвитку;

- обґрунтовувати напрями вдосконалення регіональної громади, з використанням накопиченого в Україні і за кордоном передового досвіду;
- логічно і аргументовано висловлювати свої думки, пропозиції, робити висновки;
- правильно структурувати роботу, забезпечувати органічний зв'язок викладу її окремих питань;
- удосконалювати навички роботи над текстом, його редагування, літературної обробки, дотримання норм оформлення.

Написання студентами КР з дисципліни “Комплексне проектування розвитку громад” є однією з важливих форм самостійної роботи. Існують певні вимоги до виконання КР:

1. Достатній теоретичний рівень. Ця вимога означає, що студент повинен розкрити обрану тему КР на сучасному рівні розвитку науки, використовуючи такі підходи й наукові знання, що пояснюють різні явища й події в історії та практиці територіального управління громадою з позицій сьогодення.

Крім того, студент повинен достатньо повно розкрити основні поняття і терміни, що стосуються обраного напрямку розвитку, наводити тільки об'єктивні факти і реальні практичні приклади.

2. Дослідницький характер. КР має містити елементи дослідження:

- вивчення достатньої кількості опублікованих джерел (монографій, наукових статей тощо) вітчизняних та зарубіжних авторів;
- систематизація та аналіз різних думок і підходів, викладення власного погляду щодо розглядуваної проблеми;
- порівняння теоретичних поглядів учених і практичного вітчизняного та зарубіжного досвіду;
- формулювання висновків і рекомендацій.

3. Самостійний характер. КР повинно бути не компіляцією, скомпанованого з декількох джерел, а оригінальним дослідженням, в якому автор обґрунтовано висловлює свою власну думку чи концепцію.

Власне, цим і відрізняється КР від традиційних рефератів. Ця форма індивідуальної роботи була запозичена з практики західноєвропейських вищих навчальних закладів, де вона широко використовується з метою формування в студентів навичок аналізу. Тому головне під час підготовки КР – не уникати самостійного мислення, тільки в такий спосіб можна висловити власну думку в дослідженні тієї чи іншої проблеми.

4. Грамотність оформлення. Це важлива вимога до КР, яка підвищить його якість. У ньому не повинно бути граматичних та стилістичних помилок. Необхідно дотримуватись правил цитування, оформлення посилань, списку використаної літератури.

Виконання цієї вимоги виховує в студентів культуру оформлення як ділової документації, так і наукових праць, що має непересічне значення для практичної діяльності та підготовки майбутньої магістерської роботи.

У процесі підготовки КР можна виокремити декілька етапів:

- вибір теми КР;
- складання плану КР;
- інформаційний пошук;
- осмислення зібраного матеріалу;
- написання КР;
- подання КР для перевірки.

1. Вибір теми КР. Тематика КР це Проект розвитку громади, що визначається змістом дисципліни “Комплексне проектування розвитку громад”.

Вибір теми КР являє собою винятково важливий етап – вибір громади на території України для якої буде розроблені заходи щодо проекту розвитку громади. Тут важливе місце посідає раціональне використання ресурсів, що вважається пріоритетом національних інтересів України. І цілком логічними є положення, що на сучасному етапі основними реальними та потенційними загрозами національній безпеці України, стабільності в суспільстві є нераціональне, виснажливе використання ресурсів як невідновлюваних, так і відновлюваних.

2. Складання плану КР. На початку підготовки КР студенту необхідно попередньо ознайомитися зі змістом наукових публікацій за обраною темою і скласти план КР, що включає в себе 3-4 пункти. План КР є відображенням його структури, під якою розуміється порядок компонування і взаємозв'язок окремих його частин.

План КР значною мірою визначає напрями наступного етапу – інформаційного пошуку. Звичайно, за його результатами план КР може бути скоригований. При складанні плану слід звернути особливу увагу на те, щоб він охоплював усі найважливіші сторони обраної теми.

3. Інформаційний пошук. Роботу над КР слід розпочати не тільки з аналізу рекомендованої літератури, а й з самостійного добору матеріалу з інших фундаментальних праць та наукової періодики, проаналізувати у разі потреби існуючу нормативно-правову базу.

Від повноти зібраного в ході інформаційного пошуку матеріалу значною мірою залежить рівень підготовки КР.

4. Осмислення зібраного матеріалу. Саме глибоке осмислення зібраного матеріалу дає змогу забезпечити самостійний, дослідницький характер КР, оскільки в його процесі студент систематизує та аналізує різні погляди на досліджувану проблему, обґрунтовує основні тенденції і закономірності, виділяє причинно-наслідкові зв'язки, робить порівняльний аналіз вітчизняного й зарубіжного досвіду, формує власний погляд тощо.

5. Написання КР. На початку КР студент обґрунтовує актуальність обраної теми. Актуальність теми (від лат. *actualis* – справжній, теперішній, сучасний) означає її важливість, практичну значущість.

Основна вимога до КР – змістовність, логічна послідовність викладення матеріалу, органічний взаємозв'язок розкриття окремих питань: повне розкриття всієї теми в цілому.

Усі теоретичні положення і висновки мають бути аргументовані з посиланням на першоджерела. На основі аналізу літератури, дискусійних питань, узагальнень практичного досвіду потрібно зробити необхідні висновки та можливі рекомендації.

Слід чітко усвідомити, що КР – це не реферат, а суб'єктивне бачення того предмету, який ви дослідили, його творчий розвиток.

Наприкінці КР наводиться список використаної літератури.

6. Подання КР для перевірки. У визначений термін студент подає КР викладачу для перевірки, який рецензує його й оцінює.

У разі негативної оцінки КР разом з рецензією повертається студенту, який має доопрацювати його з урахуванням зауважень і подати доопрацьований варіант разом із рецензією для повторної перевірки.

Рекомендується така структура КР:

- титульна сторінка;
- зміст;
- основна частина КР;
- висновки і пропозиції;
- список використаних джерел, який розміщують у кінці роботи.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

1. Конспект лекцій з дисципліни «Комплексне проектування розвитку громад» зі спеціальності 281 - Публічне управління та адміністрування / Укладач: О.А. Липинська – Одеса: ОНПУ, 2019. – 185 с.
2. Методичні вказівки до виконання курсової роботи Проект розвитку громади з дисципліни «Комплексне проектування розвитку громад» для студентів денної та заочної форми навчання спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» / Укл.: О.А.Липинська – Одеса: ОНПУ, 2019. – 19 с.

Законодавство :

3. Конституція України
<http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96%D0%B2%D1%80>
2. Бюджетний кодекс України <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>
4. Земельний кодекс України <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2768-14>
5. Закон України "Про благоустрій населених пунктів" №2807-IV від 6 вересня 2005 року
<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2807-15/page>
6. Закон України "Про добровільне об'єднання територіальних громад" № 157-VIII від 5 лютого 2015 року <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/157-19>
7. Закон України "Про добровільне об'єднання територіальних громад" від 05.02.2015 №157 <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/157-19>
8. Закон України "Про засади державної регіональної політики" від 05.02.2015 <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/156-19>
9. Закон України "Про місцеве самоврядування в Україні" № 280/97-ВР від 21 травня 1997 року
10. Закон України "Про основи містобудування" № 2780-XII від 16 листопада 1992 року
<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2780-12>
11. Закон України "Про регулювання містобудівної діяльності" № 3038-VI від 17 лютого 2011 року <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/3038-17>
12. Методичний посібник для розробників проектів інфраструктурного розвитку об'єднаних територіальних громад/ Міністерство регіонального розвитку будівництва та житлово-комунального господарства України, Київ, 2016 – 60с.
13. Методичні рекомендації щодо підготовки проектів, що фінансуватимуться за рахунок суверенції з державного бюджету місцевим бюджетам на формування інфраструктури об'єднаних територіальних громад / Міністерство регіонального розвитку будівництва та житлово-комунального господарства України, Київ, 2018 – 20с.
14. Місцеві ініціативи та залучення громадськості до здійснення місцевого самоврядування. Навчальний посібник для посадових осіб місцевого самоврядування /Карий О.І., Панас Я.В./ Асоціація міст України – К., ТОВ «ПІДПРИЄМСТВО «ВІ ЕН ЕЙ», 2015. – 176 с.

15. Наказ Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 05.04.2016 року №82, зареєстрований Міністерством юстиції України 18.04.2016 року №577/28707 (із змінами).
16. Рішення Конституційного Суду України від 16 квітня 2009 року № 7-рп/2009 <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v007p710-09>
17. Постанова Кабінету Міністрів України від 8 квітня 2015 року №214 «Про затвердження Методики формування спроможних територіальних громад» <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/214-2015-п>
18. Проект Закону про внесення змін до Бюджетного кодекса України №7116 від 15.09.2017 http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=62553
19. Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо добровільного приєднання територіальних громад) №4772 від 03.06.2016 http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=59314
20. Проект Закону про внесення змін до Закону України "Про добровільне об'єднання територіальних громад" щодо добровільного приєднання територіальних громад сіл, селищ до територіальних громад міст обласного значення 6466 від 18.05.2017 http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=61814
21. Проект Закону про внесення змін до Закону України "Про регулювання містобудівної діяльності" (щодо розширення видів містобудівної документації на місцевому рівні) №4390 від 12.04.2016 http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=58686
22. Проект Закону про внесення змін до Закону України "Про регулювання містобудівної діяльності" (щодо розширення видів містобудівної документації на місцевому рівні) №4390 від 12.04.2016 http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=58686
23. Проект Закону про внесення змін до Закону України "Про регулювання містобудівної діяльності" № 6403 від 21.04.2017 http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=61676
24. Розпорядження Кабінету Міністрів України Про схвалення Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні від 1 квітня 2014 р. № 333-р <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/333-2014-p>
25. Проект Закону про засади адміністративно-територіального устрою України №8051 від 22.02.2018 http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=63508
26. Указ Президії Верховної Ради Української РСР від 12 березня 1981 року № 1654-X "Про порядок вирішення питань адміністративно-територіального устрою Української РСР" <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1654-10>
27. Указ Президії Верховної Ради Української РСР від 12 березня 1981 року № 1654-X "Про порядок вирішення питань адміністративно-територіального устрою Української РСР" <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1654-10>
28. Ушакова А. С. Вимірювання й оцінювання проектних компетентностей членів об'єднаних територіальних громад/ А. С. Ушакова, Ю. П. Шаров //Державне управління та місцеве самоврядування – Дніпро, 2018, вип. 3(38) – С.164-169
29. Планування розвитку територіальних громад. Навчальний посібник для посадових осіб місцевого самоврядування / Г. Васильченко, І. Парасюк, Н. Єременко / Асоціація міст України – К., ТОВ «ПІДПРИЄМСТВО «ВІ ЕН ЕЙ», 2015. – 256 с.
30. Проект Закону про порядок утворення, ліквідації районів, встановлення і зміни їх меж № 6636 від 22.06.2017 http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=62118

Додаткова література :

31. Ресурсне забезпечення об'єднаної територіальної громади та її маркетинг: навч. посіб./ Г.А. Борщ, В. М. Вакуленко, Н. М. Гринчук, Ю. Ф.Дехтяренко, О. С. Ігнатенко, В. С. Куйбіда, А. Ф. Ткачук, В. В. Юзефович – К. : – 2017. – 107 с.
32. Сайт "Децентралізація влади" <http://decentralization.gov.ua>
33. Створення об'єднаних територіальних громад в Україні 2015-2017/ Аналітична доповідь від громадськості у форматі Shadow Report, Київ, 2018 – 45с.
34. Ткачук А. Стратегічне планування у громаді (навчальний модуль) / А. Ткачук, В. Кашевський, П. Мавко.– К. : ІКЦ «Легальний статус»,2016. – 96 с.
35. Український центр суспільних даних <http://socialdata.org.ua>
36. Управління розвитком об'єднаних територіальних громад на засадах громадської участі: навч. посіб. / О. В. Берданова, В. М. Вакуленко, Н. М. Гринчук, В. С. Колтун, В. С. Куйбіда, А. Ф. Ткачук – К. : – 2017. – 129 с.
37. Управління стратегічним розвитком об'єднаних територіальних громад: інноваційні підходи та інструменти : монографія / С. М. Серьогін, Ю. П. Шаров, Є. І. Бородін, Н. Т. Гончарук [та ін.] ; за заг. та наук. ред. С. М. Серьогіна, Ю. П. Шарова. – Д. : ДРІДУ НАДУ, 2016. – 276 с.
38. Фандрейзинг. Навчальний посібник для посадових осіб місцевого самоврядування / О.Кобзарев / Асоціація міст України – К., ТОВ «ПІДПРИЄМСТВО «ВІ ЕН ЕЙ», 2015. – 84 с.
39. Форум "Децентралізація – основа формування нової системи управління та місцевого розвитку" в Тернопільській області за участі Прем'єр-міністра України Володимира Гройсмана// он-лайн трансляція <https://www.youtube.com/watch?v=uEPfqHaBVl0>
40. Презентація «Моніторинг процесу децентралізації влади та реформування місцевого самоврядування станом на 10 квітня 2018» <http://www.minregion.gov.ua/wpcontent/uploads/2018/04/Monitoring-Detsentralizatsiya-10.04.2018-1.pdf>

Затверджено на засіданні кафедри Адміністративного менеджменту та проблем ринку
Протокол № 2 від 16.09.2019 р.